

gyndelse til noget lignende hernede hos os. Naar det er nødvendigt oppe paa Island, kan jeg ikke tænke mig andet, end at det maa være mere nødvendigt hernede, hvor den moderne Udvikling, som drager Kvinderne bort fra Hjemmet, er naaet længere frem.

Med disse Bemærkninger tror jeg, at jeg har sagt det, som jeg har at sige ved denne Lejlighed, og vil paa ny henstille den Sag til det ærede Finansudvalgs og Ministeriets Velvillie.

Poul Christensen: Jeg skal efterkomme Formandens Anmodning og indskrænke mig til et Par korte Bemærkninger i Anledning af Spørgsmaal, der tidligere har været rejste og drøftede under denne Finanslovdebat.

De første Bemærkninger, jeg vil gøre, er foranledigede ved et Spørgsmaal, som blev rejst af det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (H. P. Hansen), og som Ministeren ogsaa har berørt, nemlig Spørgsmaalet om en Alumnatsbygning ved Sorø Akademi til 75,000 Kr., hvoraf der paa den foreliggende Finanslov foreslaas 38,000 Kr. For omtrent 1 Aar siden indeholdt „Venstres Folkeblad“ nogle Artikler, skrevne af Redaktør Timmermann i Anledning af, at det den Gang rygtedes, at en saadan Bygning paatænkte. Disse Artikler krævede meget stærkt, at samtidig med, at denne Bevilling blev gennemført, saa at denne Bygning opførtes, burde man gaa til en Omdannelse af Sorø Akademi, saa at det blev en virkelig Folkets Skole, en Eliteskole, og der krævedes meget stærkt en fuldstændig Omordning af Forholdene ved Akademiet. Det erkendtes, at ved Opførelsen af denne Bygning opnaaede man enkelte gode Ting, særlig for det første, at Tilsynsforholdene blev bedre, dernæst at Molbechs Hus, der hidtil har været Alumnat, blev frigjort for dette, og for det tredie, at Eleverne fik mere tidsvarende og bedre Lokaler. Men det er ikke nok, og det hævdes med Rette, at naar man gaar til saa store Bevillinger, kan man kræve noget mere, thi saa rejser sig med det samme det Spørgsmaal: Hvem er det, der vil nyde godt af denne store Bevilling paa 75,000 Kr., som foreslaas fordelt paa denne og næste Aars Finanslov? Som Forholdene er i Øjeblikket, er det overordentlig dyrt for Forældre at sende deres Børn til Sorø Akademi. Der gaar i det mindste et Aar eller maaske 2 til 3 Aar, inden de kan faa Del i Stipendierne. Foruden at Eleverne betaler Un-

dervisningen, maa de, der bor i Byen, betale for Kost og Ophold der, og det siger sig selv, at dette for nærværende Tid er ret dyrt. Skolepengene blev under forhenværende Kultusminister Appel forhøjet til 600 Kr., men det er altsaa givet, at det let vil koste omkring ved 1,200 Kr. aarlig at sende et Barn til Akademiet, og det vil vist indrømmes fra alle Sider, at det udelukker, at andre end velhavende eller i hvert Fald velstaaende Forældre kan anbringe deres Børn paa Akademiet. Det er dette Forhold, jeg mener maa ændres. Alle Statens Borgere maa have lige Ret til at nyde godt af Statens Hjælpekilder, og Sorø Akademi er en udmærket Hjælpekilde, som alle bør kunne faa Del i. Vi bør komme bort fra det Forhold, at adskillige af dem, som nyder godt deraf ved Stipendier, ikke i Virkeligheden er kvalificerede. Man er tvunget til at uddеле Understøttelserne til Elever, hvis Kvalifikationer er ret mangelfulde, medens andre, hvis Evner i høj Grad kvalificerer dem til Understøttelse, afholdes fra at komme paa Akademiet, fordi det overstiger Forældrenes økonomiske Kræfter.

Som jeg før nævned, blev Skolepengene under Kultusminister Appel forhøjet til 600 Kr. Jeg henstillede den Gang, at man i Stedet for at gaa til en Betaling af 600 Kr. for alle gjorde nogen Forskel i Skolepengene og tog Hensyn til Forældrenes økonomiske Evne. Nu, da man har Formue- og Indkomstskat og saaledes er i Stand til at skønne over Forældrenes Formue- og Indtægtsforhold, forekommer det mig, at man med Lethed kan gøre en saadan Forskel, saa at de, som ikke trænger dertil, ikke behøver at modtage en Gave fra Staten, og de, der trænger, kan blive bedre stillet, end de er i Øjeblikket. Jeg ved, at den højtærede nuværende Undervisningsminister er meget stemt for dette og vist ogsaa tænker paa at tage Spørgsmaalet op. Den Gang, jeg henstillede dette, var det umuligt at gennemføre det, det fandt ikke Gehør. Jeg henstiller nu igen, at dette Spørgsmaal tages op, saa at Sorø Akademi virkelig kan blive en Folkets Skole, en Eliteskole, som vistnok de fleste er enige om, at den bør være, en Skole, hvor ingen med Anlæg og Evner bliver holdt ude paa Grund af Forældrenes økonomiske Forhold, og hvor ingen uden Evner faar Del i de Stipendier, Skolen yder. Det er i Statens Interesse, at de Penge, som udgives dertil, anvendes paa den bedste Maade og kommer til den største Nytte.

Om hvorvidt Akademiet skal være